

EDICE PEVNOST

SVATOPLUK DOSEDĚL

TRUHLA ZE ZÁLIVU SMRTI

TŘI HOROROVÉ NOVELY

015
1/21

SVATOPLUK DOSEDĚL

**TRUHLA ZE
ZÁLIVU SMRTI**

015
ZEM

SVATOPLUK DOSEDĚL

**TRUHLA ZE
ZÁLIVU SMRTI**

NAKLADATELSTVÍ
EPOCHA

Copyright © Svatopluk Doseděl, 2015
Cover Illustration © Karel Zeman & Lukáš Tuma, 2015
Photos © Svatopluk Doseděl a Jana Marková
Czech Edition © Nakladatelství Epoque, 2015

ISBN 978-80-7425-267-9

Třikrát v hlavní roli temnota

Mám rád příběhy. Stejně jako ty. Jinak bys tuhle knížku nedržel v rukou. Příběhy jsem se vždy nechal zavlékat do rozličných zákoutí světa i lidské duše a s jejich aktéry ochotně prožíval dobré i zlé. A moc rád jsem se s nimi bál. Četl jsem, četl a četl, až jsem si jednou uvědomil, že už mi čtení nestačí, že už nechci být jen konzumentem příběhů, co vymysleli a napsali jiní, že chci příběhy tvořit sám. Příběhy o nekonečném souboji dobra se zlem, o odvaze a zbabělosti, o zoufalcích a jejich činech, o životě na tomto světě i na světě jiném. A také o strachu a vykoupení.

Začal jsem s tím před dvaceti lety a ještě pořád mě to baví...

První novela v tomto triptychu vznikla na základě dvou jindřichohradeckých pověstí a skutečnosti, že v místě středověkého popraviště se dnes nachází periferní zástavba rodinných domů. Se starými pověstmi *Opilá svatba* a *Bezhlavý rytíř* mě seznámil hradecký historik Jan Jůna, zdejší geopatogenní zóny zase ve své spoluautorské knize *Magický prsten Jindřichohradecka* zmiňuje senzibil Alois Majer a Černé knihy měst, krutá tortura, energetické otisky a klinická smrt jsou dějové fragmenty vpravdě reálné. Při narovnávání několik století staré křivdy může vyjít najevo ledacos. Třeba i to, oč pátrači v čase vůbec nestojí. Například, že všechno je jinak a smrt bohužel neexistuje.

Podnětem k napsání příběhu druhého mi byla stejnojmenná písnička tramské skupiny Hoboes, temná realita

nelítostných odvetných akcí v poválečném pohraničí a věčná problematika domácího násilí. Bestie musí být zlikvidována, jistě, jenže v případě, že je onou bestií člověk, je likvidace z etického hlediska poněkud problematická. A jak pak pohlížet na samotného likvidátora? Zejména nebylo-li mu ještě ani patnáct? Zoufalí lidé dělají zoufalé věci, a jeden chlapec z Jarošova nad Nežárkou rozhodně nemůže být zoufalejší.

Příběh poslední, byť se odehrává v samém lůnu České Kanady, má kořeny v Kanadě skutečné. Primárně mě inspiroval tragický osud polární expedice sira Johna Franklina, jehož trojstěžníky *Erebus* a *Terror* byly roku 1847 rozdrceny krami Grónského moře a následně poslány ke dnu. Mou hlavní inspirací byla ovšem pověst o templářském pokladu, ukrytém kdesi v podzemí zříceniny hradu Landštejn. Účel světi prostředky, říká se, jenže když se věci přestanou vyvíjet dle předpokladu nebo se pouze někde stane chyba, může se z elixíru života snadno stát koktejl vskutku vražedný. Naivní fascinace smrtí je stejně nebezpečná jako urputná touha po životě věčném.

Takže, milý čtenáři, ztlum světlo, zavrtej se pod teplou příkrývkou, obrať list a vydej se se mnou na cestu temnotou. Budu tě držet za ruku a budu ti vyprávět, ty jen poslouchej. Na paměti měj přitom dvě důležitá moudra, která však z mé hlavy nejsou. Zaprvé – to, co číhá ve tmě pod tvou postelí, rozhodně není skutečné. A zadruhé – pokud budeš mít nohy dobře zakryty peřinou, nikdy tě to svým lepkavým pařátem za kotník nechytí...

Svatopluk Doseděl
Jarošov nad Nežárkou, 20. března 2015

Smrt je jenom slovo

Tenhle příběh je pro Janičku Markovou.
Láska jenom slovo není.

Na světě existují věci, které jsou tak odporné, že je nutno je skrývat a zamlčovat, nejen z důvodů estetických, nýbrž z důvodů čistě humánních. Pravda například.

Friedrich Nietzsche

Úvod

Město má paměť. Žije si svým zdánlivě poklidným životem a tváří se, jako že se nic neděje, ale pamatuje si. Všechno. Dobré i zlé. Každopádně pravdu, město nic nepředstírá. Nemá proč, není živé a lež tudíž nemá zapotřebí. Pravda však často bývá nepříjemná a mnohdy je dokonce i nebezpečná. Město to ví, a proto ji na odiv nevystavuje. Ukrývá ji ve své nekonečné paměti, a pokud něco prosákne na povrch, stane se tak jen náhodou, která ovšem nepostihne město jako takové, nýbrž jeho potravu – lidi – a paradoxně tím město zase posílí. Město totiž lidi požírá. Živí ho jejich síla i jejich slabosti. Posiluje ho jejich odvaha a především jejich strach. Ten je všudypřítomný a věčný. Strach tu byl už v době, kdy se zde krčila bezejmenná osada prvních zemědělců; v časech, kdy tu vyrostlo kolovou hradbou opevněné hradiště s chudobou drceným podhradím. V období krvavých válek, morové epidemie, čarodějnických procesů a marných vzpour. Město nejen že je strachem prosyceno, strach je pro něj nezbytnou živinou. Nutně ho potřebuje, a proto jej nenápadně, ale intenzivně podporuje a jeho zahrávající kořeny drží v hlubokém utajení. Ví totiž, že jakmile přestane být důvod strachu tajemný, strach zeslábně a časem možná dokonce i zmizí. A tohle město nemůže potřebovat. Strach je potrava a bez potravy se umírá. Jenže k umírání je tady

předurčen někdo jiný – lidé. Lidé, co ve městě žijí, svými nedůležitými životy produkují strach a své hladové město jím krmí. Lidé, kteří se bojí a umírají od chvíle, kdy přijdou na svět. Ano, lidé se rodí pro strach a smrt a město na to nezapomíná. Má totiž paměť a chce žít...

I

Jaro 1793

První ze tří slavnostně ozdobených vozů dojel na dohled od města krátce po druhé hodině odpolední. Květnové nebe už od rána uzavíraly šedivé, vodou obtěžkané mraky, ale sedm rozjařených lidí ve voze si s předzvěstí blížícího se deště hlavu nelámalo. Vyšňořený vozka, hlasitým křikem a práskáním biče popohánějící koňské spřežení, byl přiovilý a šest mužů za jeho zády na tom bylo ještě hůř. Svatba, jež začala časně ráno na statku ženichových rodičů v Buku, se totiž záhy zvrhla v těžkou pitku a už před polednem bylo jasné, že svatební ceremoniál v kostele Nanebevzetí Panny Marie dle představ nevěsty a její rodiny zcela jistě neproběhne. Našli se dokonce tací, kteří potichu nadhazovali, že pokud by před lety sjednaný sňatek nebyl spojen s významným sloučením dvou gruntů, možná by z celé slávy na poslední chvíli sešlo. Ženich, Vincenc Lánský, byl pracovitě dobračisko, jenže z hospody se zpravidla vracel namol opilý a mnohdy dokonce i se stopami rvačky po těle. Tato nelichotivá skutečnost nebyla sice žádným tajemstvím, jen málokdo ovšem předpokládal, že Vincenc pojme v tomto duchu i svůj svatební den.

„Přidej!“ křikl teď Vincenc bujaře a uštědřil vozkovi takovou herdu do zad, že nepřipraveného muže málem srazil z kozlíku. „Rozhýbej ty zatracený herky! Tohle je svatba, ne pohřeb! Tak přidej přece!“ S těmi slovy odhodil takřka prázdnou lahev od pálenky a začal se nemotorně sápat vedle vozky. Ten do Vincence strčil loktem pravé ruky a ztěžklým jazykem zamumlal: „Vrať... vrať se! Skončíš pod... pod kolama a pohřeb to bude!“

„Hubu drž!“ osopil se na vozku Vincenc. „Povídám, hubu drž a uхни mi! Moje svatba, můj vůz, moje koně! A ty... ty seš taky můj! Nezapomeň! Tak mě pusť k sobě a dej mi bič! Nebo ho, přísahám Bohu, ochutnáš sám!“

Vozka, skoro padesátiletý Anton Kropach, se prudce ohlédl a vztekle na Vincence zamžoural. Okamžik ho viděl rozmazaně a dvakrát, a to se mu nelíbilo. Vidět ten ksicht jednou stačí vrchovatě, říkal si, ale ve chvíli, kdy se chtěl nad svou úvahou uchechnout, vyšlo z něj hluboké říhnutí a on měl co dělat, aby to tím skončilo. Ne, usoudil, na dohadování s ožralým mladým pánem vhodná doba rozhodně není. A nadále se soustředil na zvládnutí nečekaného kyselého návalu z hlubin svých útrob a na jeho rozdýchání.

Vincenc si vozkovo náhlou indispozicí zapříčiněné mlčení vyložil jako signál uposlechnutí svého příkazu a se zlostným mručením se na rozvrzaný kozlík vydrápal. Když ztěžka dosedl vedle poblehlého vozky, vyškubl mu z rukou jak bič, tak otěže a hned bičem nad spřežením několikrát zapráskal. A koně, už tak rychle běžící, ještě přidali. Zběsilý dusot kopyt splýval s rachotem okovaných kol v jediné rámusení, jež bylo sice ohlušující, ale křik ostatních lidí ve voze pohlit nedokázalo. Zda tito lidé vřískali

nadšením nebo ječeli hrůzou, to nicméně poznat nešlo. Vůz každopádně nabíral na rychlosti a ústí Nežárecké ulice se kvapem blížilo.

Nejméně opilý byl ženichův mladší bratr Jiří, a ten už měl skutečně nahnáno. Když koně zamířili k někdejšímu popravišti, pohlédl za sebe a uviděl vůz s nevěstou Eliškou Kiliánovou, jejími rodiči a sourozenci, a v těsném závěsu za ním i vůz třetí. Vzdálenosti mezi všemi třemi povozy rozhodně nevypadaly jako vzdálenosti bezpečné, bylo tomu právě naopak, působily dojmem silně riskantním.

„Zpomal!“ křikl Jiří na svého bratra a hlas mu přitom slyšitelně přeskočil. „Zpomal! Kiliánovi koně se nás drží! Vincku! Slyšíš? Tak zpomal přece! Kristepane!“

Jenže Vincenc místo toho, aby koně otěžemi zatáhnul, opět pozvedl ruku s bičem, znovu jím nad zvířaty zapráskal a prohnal je kolem sloupových božích muk, trčících nalevo od cesty jako varovný prst prozřetelnosti. V příštím okamžiku se stalo několik věcí najednou. Začalo pršet, nebe proťal hromem následovaný oslnivý blesk a první spřežení zamířilo k popravišti.

Podzim 2004

„Podívej, začíná padat sníh.“

Tohle bylo poslední, co řekla. Pak se z potemnělé Kostelní ulice vyřítíl terénní vůz, v plné rychlosti ji nabral na kovovém rámem chráněnou kapotu a vysokým obloukem ji odpálil mezi vzrostlé stromy parku. Oliver letící tělo ochromeně sledoval, a když se vzápětí ozvalo hrozivé zuchnutí, následované ještě hrozivějším tichem, jen pootevřel ústa a sípavě zachrčel. Původně to měl být výkřik,

ale většina vzduchu zůstala v křečí stažených plicích, a tak zůstalo jen u toho chropotu. Je mrtvá, prolétlo mu hlavou. Tereza je mrtvá! Ten děsný náraz rozhodně nemohla přežít! Bylo to, jako kdyby do ní narazil vlak. A teď to ticho... Žádný nářek, žádné sténání. Nic. Je mrtvá... Žena, kterou miloval tak, jako dosud žádnou jinou. Žena, místo níž by před to auto skočil raději sám. Hlavou se mu mihnul i nemístně racionální fakt, že ten malér bude muset oznámit Terezčiným rodičům, kteří si zbytek svého života spojovali s představou roz dováděných vnoučat, vzešlých z lůna jejich jediného dítěte. Oliver cítil, že mu začínají brnět rty, a zároveň si uvědomil, že sebou asi co nevidět praští o chodník. Dvěma kroky automaticky couvnul ke zdi domu, ztěžka se o ni opřel a zhluboka se nadechl. Terezka! Automobil, jenž dívku srazil, stál napříč ulicí. Byl to tmavý Chrysler Voyager. Jeho světla stále svítla, ale motor už ztichl. Palubní deskou ozářený řidič uvnitř se nehýbal. Než se dokázal pohnout Oliver, uběhla minimálně minuta, spíš víc.

Posádka sanitky, přivolané personálem pizzerie, u níž k neštěstí došlo, našla na místě hned tři lidi, kteří potřebovali její pomoc. Nehybnou mladou ženu na trávníku, hysterického pětatřicátníka, klečícího v rudě mokvajícím sněhu vedle ní, a postaršího muže s čelem na volantu americké automobilové legendy.

Bylo necelých dvacet minut před půlnocí 21. října 2004 a na Jindřichův Hradec se zvolna snášel předčasný sníh.

II

Hladina Orlické přehrady byla klidná a pohupování hausbótu, zakotveného u skalnatého břehu, nestálo ani

za řeč. V kostkovaném županu zachumlaný Oliver ospale mžoural na stylové hodiny ve tvaru kormidla, visící na dřevěné stěně kajuty, a tupě uvažoval, jak dlouho asi spal. Vzhledem k tomu, že rafičky ukazovaly dvě po půlnoci, odhadoval to na tříhodinové schrupnutí. V jeho klíně ležela sklenička s nepatrným zbytkem whisky a krabička od dávno zmlklého céděčka Erica Claptona. Ticho v kabině rušily jen občasné závany větru, skřípot lodního trupu a naříkání borovic, rostoucích na skaliscích nad kotvištěm.

Oliver postavil skleničku na stolec vedle křesla, na stejné místo odložil i krabičku od céděčka, a vyhrabal se na ztuhlé nohy. Když vyrovnal tlak v hlavě, protáhl se a po úzkých schodech vystoupal na palubu. Vítr, který se do něj okamžitě opřel, mu rozcuchal vlasy a svým chladem se mu zakousl až do kostí. Listopad byl ve třetině a Oliverovi bylo jasné, že své přechodné staromládenecké bydliště bude muset brzy zazimovat a následně přesídlit zpět do Jindřichova Hradce.

Přítáhl si pásek županu a zahleděl se na siluetu věže Zvíkovského hradu, rýsující se na pozadí zamračeného nočního nebe. Ne, nechtělo se mu odtud. Nechtělo se mu opustit tenhle balzám na nervy a vrátit se do městského podkrovního bytu, jenž bude tak úděsně prázdný. Tereza byla devatenáctý den v kómatu a lékaři už její blízké připravili na to, že se ze spánku nejspíš nikdy neprobere. Zranění hlavy je prý příliš vážné. Se životem takřka neslučitelné, přesně tak mu to ten zasmušilý bílý plášť řekl. Stál s ním na depresivní nemocniční chodbě, v ruce držel tlustou, lékařskými klikyháky popsanou složku a z jeho výrazu a řeči těla bylo více než patrné, jak moc

už chce mít tenhle monolog za sebou. Prasklá lebka, krvácení do mozku, protržená plíce, děláme, co je v našich silách, přesto ovšem... Oliver ztěžka vydechl a popotáhl nosem. Se životem neslučitelné... No jistě. Jenže smrt Te-rezky bude zase neslučitelná s životem jeho.

Větrem otevřenou skulinou v mracích vykoukl dorůstající měsíc a vše pod sebou zalil přízračným bledým světlem. Ovšem jen po několik desítek vteřin. Když měsíc zase zmizel za závojem mraků a okolí se ponořilo do původní temnoty, řekl si Oliver, že je čas na panáka skotské. Nebo spíš na dva. Naposledy střelil pohledem k obrysu hradu, rozhlédl se po palubě hausbótu a zmizel v jeho decentně osvětlených útrokách.

* * *

Láhev whisky stála na pracovní desce úsporně řešené kuchyňské linky, která byla jako vždy pečlivě uklizena a umyta. Na nerezovém odkapávači vedle dřezu stály dnem vzhůru dva červené hrnky, jeden talíř a malý smaltovaný rendlík. Vedle ležely dvě kávové lžičky, příbor, vařečka a škrabka na brambory. Přes dřevěný sušák, přišroubovaný ke zdi nad odkapávačem byla přehozena nadvakrát složená kostkovaná utěrka. Dřez se leskl čistotou. Ano, Oliver na pořádek dbal. Byla to jeho přirozenost, s níž sice občas lezl lidem na nervy, ale už se takový zřejmě narodil. Cestou přes kuchyňský kout lahev uchopil a odnesl si ji ke křeslu, v němž ještě před chvílí pospával. Když do křesla ztěžka žuchnul, nalil si z lahve královskou dávku a naráz ji vypil. Po tomhle by snad zabrat mohl, usoudil a zahleděl se na ručně psaný dopis, povalující se i s obálkou na podlaze

mezi stolkem a křeslem. Soudě dle slohu a krasopisného písma byl pisatelem člověk ze staré školy. Pošťák z neda-
lekého Oslova, kde měl Oliver sezónní doručovací adresu,
mu psaní doručil už včera ráno, ale Oliver pořád nevěděl,
co si o jeho obsahu má myslet. V příští chvíli se k lehce
pomačkanému linkovanému listu natáhl, zvedl jej a znovu
do pečlivě psaných řádků zamžoural.

Vážený pane Krausi,

*velice se omlouvám, že Vás obtěžuji ve chvíli Vašeho vol-
na, potažmo ve chvíli, která pro Vás dle mých kusých infor-
mací není právě lehká. Dovolte mi, abych vyslovil jak slova
pochopení pro Vaše soužení, tak slova víry v dobrý konec,
neb (ač Vám to může znít jako klišé) naděje vskutku umírá
poslední. Věřte, že bych se na Vás neobracel, pokud bych si
nemyslel, že právě Vy jste tím, na něhož se obrátit mám.
Navíc si troufám domnívat se, že si můžeme být prospěšní
vzájemně. Pokud se uvolíte pomoci mi s mým problémem,
řešení rébusu Vás možná od Vašich truchlivých myšlenek
alespoň částečně odpoutá. Zajisté si říkáte, o jaký problém
se to vlastně jedná. Je to však na delší vyprávění, a já bych se
tudíž přimlouval, abychom se místo zdlouhavého písemného
líčení, přiklonili k osobnímu setkání. Co byste řekl na to,
kdybych Vám sdělil, že mám k dispozici originál Černé
knihy Jindřichova Hradce? Jste majitelem antikvariátu.
Neměl byste zájem prohlédnout si tuto knihu, prostudovat
ji a pokusit se o vzrušující pátrání v čase? O pátrání, jež by
mohlo odhalit zločin, související s jednou tragicky přerušenou
svatbou, i příčinu zvláštních nočních jevů, k nimž nezřídka
dochází na místě dodnes zvaném Na Palici, tedy na místě,
kde se kdysi nacházelo hradecké popraviště? Nechtěl byste*

prokázat, že na tomto popravišti neumírali jen ničemové a hrdlořezové? Prokázat, že i zde docházelo k promyšleným a nesmírně krutým zločinům mocných chamtivců, bezostyšně zneužívajících útrpného práva a práva hrdelního ve prospěch čistě vlastní? Velmi rád bych se o to pokusil sám, ovšem jak můj pokročilý věk, tak má fyzická indispozice jsou mi překážkou vpravdě nepřekonatelnou.

Pokud usoudíte, že byste mohl mít o setkání se mnou zájem, použijte prosím níže připojené telefonní číslo. Kdykoli. Domov již takřka neopouštím a spánku je mi bohužel dopřáváno v míře vskutku zanedbatelné.

S úctou Ignác Bergman

„Prospěšní, vzájemně,“ zamumlal Oliver do ticha kajuty a upustil dopis na stolek. „Tak to asi sotva.“ Následně se vyprostil ze zajetí křesla, zamkl hlavní dveře, pozhasínil světla a odvěkl se do postele, kde tentokrát, narozdíl od předchozích nocí, okamžitě usnul.

Spal až do devíti hodin, a když se umyl a oholil, cítil se vcelku střízlivý. Místo snídaně si uvařil silnou kávu a při jejím usrkávání si podivný dopis od pana Ignáce Bergmana přečetl ještě jednou. Černá kniha... V tuzemských archivech bylo regionálních černých knih několik, ovšem o tom, že se do dnešních dnů zachovala i černá kniha jindřichohradecká, o tom neměl Oliver ani tušení. Tyto knihy rozhodně nebyly veselým čtením. Šlo o svazky s detailními zápisy středověkých výsledků zločinců, kacířů, ale mnohdy i nevinných nešťastníků, kteří se během nelidské tortury doznali i k tomu, co vůbec neudělali, aby pak, zmrzačení na mučidlech, skonali pod rukama kata a jeho bezcitných pacholků, ovládajících